

Ruud Couwenhoven

Zuidoost- Frankrijk

Provence, Côte d'Azur & de Franse Alpen

FRANKRIJK
BINNENDOOR
Regiogids

inclusief
online extra's
gps-routes
luisterboek

Roche de Solutré

Bourg-en-Bresse

la Dombes

Annecy

Lyon (●)

Col de Saisies

Col d'Iseran

Briançon

Saillans

Vaison-la-Romaine

Mercantour

Saint-Rémy-de-Provence

Menton

Côte d'Azur

1304 KM

Ruud Couwenhoven

Zuidoost- Frankrijk

Provence, Côte-d'Azur en de Franse Alpen

Frankrijk Binnendoor

Colofon

Tekst Ruud Couwenhoven

Fotografie Ruud Couwenhoven, Kim Couwenhoven, Adobe Stock

Auteursfoto Guus Janssen

Redactie Marian Couwenhoven

Eindredactie en correctie Simone Lier-Timmermans, Renske Berckmoes

Vormgeving Oranje Vormgevers, Eindhoven

Illustratie cover Brigitte Waelpoel-Vogten, atelierdebee.nl

Druk Wilco B.V. Amersfoort

1e druk, maart 2024

Frankrijk Binnendoor Regiogids Zuidoost-Frankrijk

is een uitgave van Frankrijk Binnendoor, Grasgraefken 25, 6171 SH Stein (NL).

frankrijkbinnendoor.nl

Copyright Frankrijk Binnendoor, Ruud Couwenhoven © 2024

ISBN 9789083010663

NUR 512

Deze uitgave is samengesteld met de grootst mogelijke zorg. Voor eventuele onjuistheden in de tekst van dit boek zijn Frankrijk Binnendoor en de auteur niet aansprakelijk. Eventuele onvolledigheden, op- en aanmerkingen kunnen naar bovenstaand adres worden gestuurd of naar informatie@frankrijkbinnendoor.nl.

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder de schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Wat is er zo leuk in Zuidoost-Frankrijk?	6
<hr/>	
1. Toplunch en een verrassende stad	10
2. La Dombes, het land van de duizend meren	26
3. Dwars door de Drôme naar de Vaucluse	38
4. Waarom Vaison-la-Romaine een topbestemming is	54
5. Wandelen en een roadtrip bij de Dentelles de Montmirail	70
Tips om wijn te proeven en te kopen	86
6. De Provence... maar waar ligt die?	90

7.	Een dag naar Arles en meer leuks	106
8.	Via Aurélia, een hart in de natuur en 90.000 olijfbomen	124
	Wijn en Les Alpilles	138
9.	Hoe bijzonder is de Luberon?	140
10.	Naar de Côte d'Azur	162
11.	Ruige natuur en schattige dorpen	174
12.	Terug via de Route des Grandes Alpes?	188
13.	Tot slot	216
<hr/>		
	Merci Beaucoup!	222

VILLAGE
de SAULT
au pied du
Mont-Ventoux
2 euros le sachet
ou
10 euros les 10 sachets

NOUVELLE
RÉCOLTE

Hebdomadaire
Mars 2011
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
Hebdomadaire
Mars 2011
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Wat is er zo leuk in Zuidoost- Frankrijk?

Het ligt voor de hand om je in deze vierde Frankrijk Binnendoor Regiogids mee te slepen naar de bekende en toeristische trekpleisters van de **Provence**, de **Côte d'Azur** en de **Franse Alpen**, maar daar zijn al veel boeken over volgeschreven. Er zijn nog meer leuke bestemmingen in Zuidoost-Frankrijk, misschien zelfs wel te veel om allemaal te vermelden.

het office du tourisme te gaan voor een kaart met fietsroutes. Het departement Ain is immers een ideale fietsbestemming. Ik was er samen met Marian in september 2023 en kwam er toen ook achter dat Bourg-en-Bresse de **tweede middelgrote fietsstad** van Frankrijk is. Sinds een paar jaar heeft Frankrijk een fietsbarometer van de Franse steden, de **Baromètre des villes cyclables**. Dus heb je plannen om met de fiets of e-bike op pad te gaan, dan is Bourg-en-Bresse echt een aanrader. Ben je nieuwsgierig naar wat de nummer één is van de middelgrote steden in Frankrijk? Dan moet je naar de Atlantische kust; La Rochelle is dé fietsstad van Frankrijk.

EEN FRAAIE MIDDELEEUWSE BINNENSTAD

Als je Bourg-en-Bresse te voet wilt verkennen, dan is de stadsplattegrond van het office du tourisme een aanrader. Met een wandeling van ongeveer een uur kom je langs alle bezienswaardigheden. Dat begint meteen al om de hoek in de Rue Lalande, met een stijlvol pand uit de 15e eeuw. Iets verder, in de Rue du Palais, zie je rechts een indrukwekkend pand uit 1425. **Maison Gorrevod** is zo groot dat het mij bijna niet lukte om de geweldige gevel helemaal op een foto te krijgen. Twee broers die hun fortuin in de lakenhandel verdienden lieten het prachtige huis bouwen. Nu is het een historisch monument dat de rijkdom van de oorspronkelijke eigenaren in alle glorie laat zien. Pas als je er echt voor staat maakt het een enorme indruk. Dit pand moet je in elk geval gezien hebben. Iets verder, in de **Rue Bourg Mayer**, liggen nog een aantal mooie panden. Naast oude panden heeft Bourg-en-Bresse ook verschillende pleinen in het centrum. Ze nodigen uit om er te slenteren, op een bank te zitten of op een terras neer te strijken. Mogelijkheden te over. Op een warme dag is vooral het schaduwrijke parc du bastion heerlijk. Ernaast ligt trouwens de Parking Hôtel de Ville, die handig is als je pal in het centrum wilt parkeren. Je zit er ook vlak bij het theater van de stad. In deze gezellige buurt vind je diverse terrassen en **Le Beau Marché**, een markante

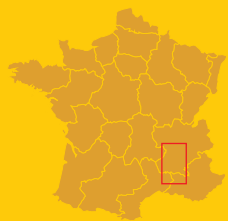
*“Bourg-en-Bresse
is de tweede
middelgrote
fietsstad van
Frankrijk.”*

La Dombes, het land van de duizend meren

Na Bourg-en-Bresse kun je verder reizen en een aangename route binnendoor richting de Drôme en Provence volgen. Toen ik ooit voor het eerst deze richting koos om de drukte bij Lyon te vermijden, werd ik aangenaam verrast door **La Dombes**, een gebied met wel duizend meren en meertjes, een wisselend en verrassend landschap en een waar vogelparadijs. Het is een bijzondere plek met uitzonderlijke flora en fauna en ongerepte natuur, waar je rustig een paar dagen of langer kunt verblijven zonder je een moment te vervelen.

3.

-
- Villars-les-Dombes**
  - Pérourges**
  - Crémieu**
  - Bourgoin-Jallieu**
  - Beaurepaire**
  - Romans-sur-Isère**
  - Saillans**
  - Bourdeaux**
  - Buis-les-Baronnies**
  - Vaison-la-Romaine**

300 KM

Dwars door de **Drôme** naar de **Vaucluse**

Ik sprak eens iemand die mij ervan overtuigde om, als ik ooit nog eens in de Drôme zou komen, over de D156 en de D70 dwars door dit departement te reizen. Toen ik in Villars-les-Dombes was, moest ik eraan terugdenken. Ik besloot mijn nieuwsgierigheid niet te bedwingen en met zijn tip dwars door de Drôme richting de Mont Ventoux te gaan.

PARC NATUREL RÉGIONAL **DES BARONNIES PROVENÇALES**

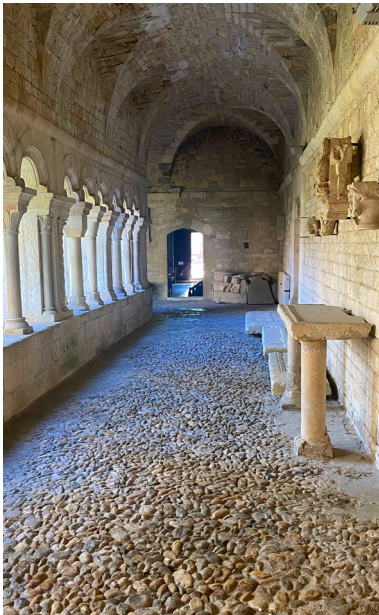
De afdaling naar Bourdeaux eindigt bij de kruising met de D156 waar je linksaf naar dit dorp kunt. Het is een leuke plek voor een tussenstop en in het centrum ligt onder meer, hoe kan het ook anders, Brasserie du Centre. Voor een hapje en drankje staat het goed aangeschreven. Ook goed is de wat verderop gelegen luxere bistro Magasin Général. Als je besluit om verder te rijden sta je voor de keuze of je de makkelijke of de mooie weg naar Vaison-la-Romaine wilt nemen. De makkelijke en snellere weg gaat over de **D538**. Je komt dan door en bij bekende toeristische plaatsen zoals Dieulefit (kunstzinnig plaatsje dat bekendstaat om zijn artistieke gemeenschap), Grignan (met het grootste renaissancekasteel van Zuidoost-Frankrijk), Valréas (ooit een pauselijke enclave) en Nyons (beroemd om de olijfolie). Stuk voor stuk plaatsen waar je heel leuk een paar dagen of langer kunt blijven. In deze omgeving vind je dan ook veel accommodaties en campings.

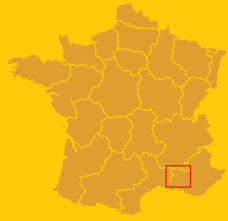
Waarom Vaison-la- Romaine een topbestemming is

De naam van de stad **Vaison-la-Romaine** verklapt het al: de Romeinen hebben hier hun voetsporen achtergelaten. Dat kun je er nog steeds met eigen ogen zien. Maar de gezellige plaats is ook een topbestemming als uitvalsbasis om de omgeving aan een nader onderzoek te onderwerpen. Je vindt er onder meer uitgestrekte wijngaarden van de Côte du Rhône, de omgeving van de **Mont Ventoux** en de unieke **Dentelles de Montmirail** met talloze leuke dorpen.

5.

57 KM

Wandelen en een roadtrip bij de Dentelles de Montmirail

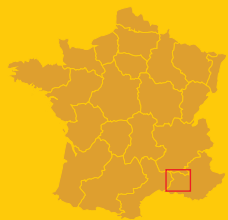
Een wat vreemde bergketen tussen Vaison-la-Romaine en Carpentras en ten westen van de Mont Ventoux is de ***Dentelles de Montmirail***. Het is een bergachtige streek met een ruige natuur. Op de flanken van de bergketen vind je veel wijngaarden van de Côte du Rhône. De streek is bij uitstek geschikt om te voet, op de fiets/e-bike of met de auto te verkennen.

Tips om wijn te proeven en te kopen

Net als in de andere boeken van *Frankrijk Binnendoor* krijg je ook in deze Regiogids tips van Jordi Couwenhoven, de caviste (wijnadviseur) die in Parijs vlak bij de Bastille een bijzondere wijnwinkel runt. Voor hun winkel wordt rechtstreeks bij Franse wijnboeren ingekocht en die adressen deelt hij graag met je. In de omgeving van de Dentelles de Montmirail heeft hij een paar aanlokkelijke aanbevelingen. Maak wel altijd een afspraak, zodat je zeker weet dat de wijnboer of -boerin tijd voor je heeft.

6.

Vaison-la-Romaine

Suzette

Beaumes-de-Venise

Carpentras

Pernes-les-Fontaines

L'Isle-sur-la-Sorgue

Cavaillon

Saint-Rémy-de-Provence

83 KM

De Provence...

maar waar ligt die?

Het lijkt zo makkelijk als je zegt: "Ik ga binnenkort op vakantie naar de **Provence**." Maar wat is nu de Provence en waar ligt deze streek? Iedereen die grofweg ten zuiden van de Mont Ventoux, tussen de Rhône en de Italiaanse grens op vakantie gaat, kan zeggen dat hij of zij naar de Provence gaat of is geweest. Het is geen departement, maar een historische streek die nu tot de regio Provence-Alpes-Côte d'Azur behoort.

NOG **TWEE PARELTJES OP WEG** NAAR **SAINT-RÉMY-DE-PROVENCE**

Richting Saint-Rémy-de-Provence kom je door een paar leuke plaatsen als je vanaf Carpentras de D938 richting Cavailon volgt. De eerste is het charmante ***Pernes-les-Fontaines***. De naam verradt het al, dit oude ommuurde stadje heeft een aantal uit de 18e eeuw daterende fontein en die zelfs op de Franse lijst van historische monumenten staan. Maar het stadje aan de rivier de Nesque heeft nog veel meer te bieden. Pernes was ooit de hoofdstad van de Comtat, zoals de streek hier genoemd wordt, en dat heeft zijn sporen achtergelaten in de vorm van stijlvolle oude herenhuizen, een romaanse kerk en diverse kapellen. Een van de historische bezienswaardigheden is de Porte Notre-Dame, een imposante middeleeuwse poort die getuigt van het versterkte verleden van de stad. Op zaterdagochtend wordt er op de Place Gabriel Moutte en langs de rivier een sfeervolle Provençaalse markt gehouden.

Iets verderop ligt het bekende ***L'Isle-sur-la-Sorgue***. Je mag er best wel wat tijd voor uittrekken om dat stadje te bezoeken. Allereerst staat het bekend om zijn antiek- en rommelmarkten waar antiekiefhebbers van

Een dag naar Arles en meer leuks

Saint-Rémy-de-Provence is een ideale uitvalsbasis om een **dagtocht** met de auto te maken richting de rivier de Rhône en om de gezellige stad Arles te bezoeken. Als je rond een uur of negen in de ochtend vertrekt dan heb je tijd genoeg voor een verrassende dag vol indrukken in de Provence. Deze roadtrip met de auto is ongeveer 70 kilometer. Ben je een stoere fietser? Dan kun je dit zelfs op de fiets ondernemen, maar je moet er wel rekening mee houden dat je onderweg pittige klimmetjes voor de kiezen krijgt.

Via Aurélia, een hart in de natuur en 90.000 olijfbomen

Als je bij Saint-Rémy-de-Provence bent, dan kun je met de fiets veel plezier beleven. Vooral als je ten noorden van **Les Alpilles** blijft is het landschap tot aan de rivier de **Durance** vlak. Ben je een sportieve fietser of ga je op een e-bike? Dan zijn juist Les Alpilles aantrekkelijk voor een fietstocht. Je kunt er ook lekker wandelen en met de auto is er een fantastische roadtrip te maken.

FIETSEN OVER EEN OUDE ROMEINSE WEG

Als je bij Saint-Étienne-du-Grès bent kun je natuurlijk weer terug over de véloroute, maar er is een veel fijnere weg. Daarvoor kun je bij het gemeentehuis van het dorp naar rechts de straat in die uiteindelijk overgaat in de **Vieux Chemin d'Arles**. Je fietst er over een oude Romeinse weg die de Via Domitia verbond met Glanum. Stop niet in Saint-Rémy-de-Provence, maar kies ter hoogte van het office du tourisme

Hoe bijzonder is **de Luberon**?

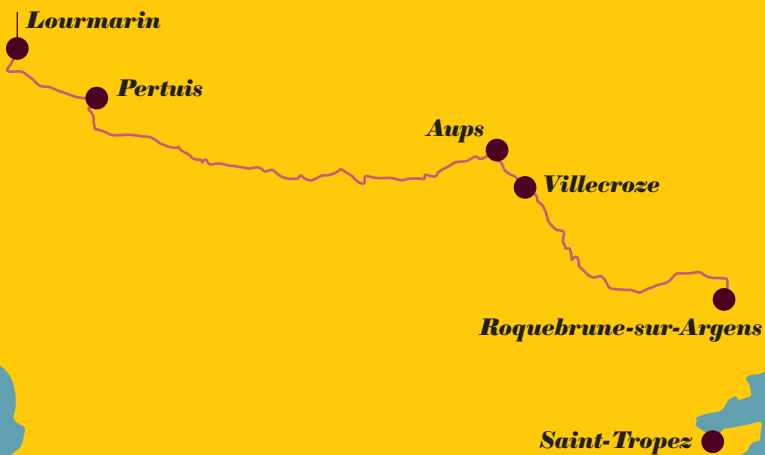
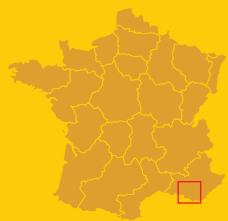
Het ***Parc naturel régional du Luberon*** is ongetwijfeld een bijzondere streek, met ongeveer 165.000 hectare natuur, de leukste en misschien wel bekendste Provençaalse dorpen en stadjes en bergtoppen tot 1125 meter. Het gebied strekt zich uit tussen Cavaillon en het 75 kilometer verderop gelegen Forcalquier.

EEN **ONTDEKKINGSTOCHT** DOOR **DE LUBERON**

Je kunt vanuit Cavaillon ook de **Véloroute du Calavon** door de Luberon volgen. Je fietst ongeveer 45 kilometer over een voie verte die het dal van de Calavon volgt. Het is een unieke manier om kennis te maken met deze fantastische streek en je passeert bekende dorpen zoals Robion, Oppède-le-Vieux, Ménerbes, Goult, Lacoste, Roussillon, Bonnieux en Gordes. Maar... al deze plaatsen liggen op een heuvel. Om de véloroute te volgen fiets je vooral vlak, maar wil je deze dorpen bezoeken, dan wordt het dus klimmen geblazen. Een e-bike is daarbij een absolute aanrader. Als je tot Apt fietst, leg je enkele reis ongeveer 35 onvergetelijke kilometers af.

“Om de véloroute te volgen fiets je vooral vlak, maar wil je deze dorpen bezoeken, dan wordt het dus klimmen geblazen.”

10.

144 KM

Naar de Côte d'Azur

Als je eenmaal in de Luberon of bij Les Alpilles bent, dan zijn de stranden van de **Middellandse Zee** en de Côte d'Azur niet meer ver weg. De verleiding is dus groot om verder naar het zuiden af te zakken. Ik neem je nu mee naar een streek die mij wel kan bekoren. Vanaf de Luberon rij je er binnendoor in ongeveer 140 kilometer naartoe. Dat is eenvoudig op een dag af te leggen. Dan heb je ook nog de tijd om onderweg wat te zien. Op naar de **Côte d'Azur!**

Ruige natuur en schattige dorpen

Achter de stranden van dit deel van de Côte d'Azur vind je tussen Hyères en Fréjus over een lengte van ruim 60 kilometer een bijzonder natuurgebied. Het **Massif des Maures** is een kwetsbaar natuurgebied van meer dan 135.000 hectare. Er zijn prachtige wandelingen uitgezet door de bossen met kurkeiken, kastanjes, dennen en pijnbomen, maar ook over vlaktes met garrigue en heide. Garrigue is een struikgewas dat ongeveer twee meter hoog kan worden. Vaak vind je erbij in de buurt wilde kruiden zoals rozemarijn en tijm, waardoor je dus tussen de Provençaalse kruiden kunt wandelen.

architect uit de Elzas, zag er wel brood in om er iets bijzonders van te maken. Hij liet er uiteindelijk een compleet dorp op palen in de zee verrijzen met kanalen en kleurige huizen. Een klein Venetië aan de Côte d'Azur. Je bent nu vlak bij Saint-Maxime en weer aan het begin van deze roadtrip vol indrukken. Misschien dat je langs een van de kanalen in **Port-Grimaud** een terrasje vindt om de dag in stijl af te sluiten en terug te kijken op een dag waarop je bijna 120 kilometer hebt afgelegd.

ROADTRIP DOOR HET **PAYS DE FAYENCE** MET **EEN VERRASSEND SLOT**

Het achterland van de Côte d'Azur tussen Roquebrune-sur-Argens en Saint-Raphaël is heel verrassend en daardoor ideaal om er een dagtocht met de auto te maken. Je komt door een dunbevolkte streek en een gebied dat bekendstaat als het **Pays de Fayence**. Ten slotte daal je af richting de Middellandse Zee, maar niet voor ik je op een wandeling naar een bijzondere en vooral indrukwekkende plek heb gewezen.

Vanuit Roquebrune-sur-Argens kun je het best richting Le Muy rijden om via de D25 naar Bargemon te gaan. Toen ik op de camping Lei Suves

Terug via de Route des Grandes Alpes?

Ben je eenmaal tot aan de Middellandse Zee gekomen, dan kun je je afvragen hoe je weer terug naar huis kunt. Dat kan via dezelfde route als je gekomen bent. Gelukkig is er een bijzonder alternatief. Daar moet je wel wat tijd voor uittrekken, maar het is onvergetelijk. De Côte d'Azur is uiteraard meer dan ik je tot nu toe verteld heb. Om dat te zien, volg je vanaf **Fréjus** en **Saint-Raphaël** de kust tot **Menton** aan de Italiaanse grens. Onderweg heb je zat mogelijkheden om plaatsen zoals Cannes, Antibes en Nice te bezoeken.

OVER DE **GALIBIER** NAAR **PARC NATIONAL DE LA VANOISE**

Ik bewaar bijzondere herinneringen aan een rit over de Col de Galibier. Het was half juni en vanuit Briançon vertrokken wij met regen naar het ongeveer 100 kilometer verder gelegen Val-Cenis. De route over de Galibier gaat eerst door de Vallée de la Guisane en links van de weg kijk je uit op de pistes van het skigebied Serre Chevalier. Na Le Monêtier-Les-Bains begint de D1091 gestaag omhoog te lopen. Ter hoogte van Le Lauzet ligt links het **Réserve Naturelle des Pics du Combeynot**, een natuurgebied waar veel gemzen voorkomen. Met een beetje geluk kun je ze bij goed weer met een verrekijker vanaf de weg zien. Als je aankomt bij het bord van de Col du Lautaret kun je rechtsaf de Galibier op. Hier begint de klim van deze mythische berg uit de Tour de France. Alleen die keer half juni was het niet zo leuk. Bij elke honderd meter die wij hoger kwamen werd het mistiger en kouder en eenmaal bij de tunnel was het min één en vond ik het te riskant om de weg naar de top te nemen. Ik besloot door de tunnel te gaan. Eenmaal door de tunnel leken we wel in een andere wereld te zijn gekomen. Het was er droog en halfbewolkt. Wel nog fris, maar ruim boven de nul graden aan de andere kant. We konden ook goed zien dat op de bergtoppen in de omgeving sneeuw was gevallen. Zo blijft het weer in de bergen altijd veranderlijk. De afdaling naar **Valloire** is ruim 17 kilometer en ter hoogte van de

DE LAATSTE COLS TOT AAN HET MEER VAN ANNECY

Na de Col de l'Iseran is het een kwestie van de D902 volgen tot **Bourg-Saint-Maurice**. Je passeert wintersportplaats Val-d'Isère en het Lac du Chevril, een groot stuwmeer bij het hoger gelegen skidorp Tignes. De stuwdam is de hoogste van Frankrijk en op de damwand kun je een immense schildering zien van Hercules, de reus van Tignes. In Bourg-Saint-Maurice volg je de richting van de Cornet de Roselend. Dan zit je weer op de D902 door de Vallée des Chapieux, met snelstromende beken, watervallen en een smalle weg die zich door het berglandschap worstelt. Na de Crêt Bettex (1380 meter) volgt een steile afdaling die gevolgd wordt door een lange klim naar de **Cornet de Roselend** op een hoogte van 1967 meter. Dit stuk is bekend van de Tour de France en daardoor het domein van wielrenners die de berg ook willen bedwingen. Begrijpelijk, want de omgeving is wederom

Wat zijn de verleidingen en verrassingen van Zuidoost-Frankrijk?

Frankrijkenner Ruud Couwenhoven geeft **het antwoord** in dit boek.

Aan de hand van een unieke roadtrip over rustige Franse binnenwegen laat hij je kennismaken met de Provence, de Côte d'Azur en de Franse Alpen. Op zijn bekende luchtige wijze is hij er weer in geslaagd om een reis vol inspiratie samen te stellen.

IN DIT BOEK LEES JE OOK OVER

- gezellige **Provençaalse markten**;
- **roadtrips** om meer te zien en te genieten;
- de unieke **Route des Grandes Alpes**;
- bijzondere **wandelingen** en **fietstochten**;
- verrassende **insidertips van locals**;
- leuke **restaurants** en **overnachtingsadressen**.

INCLUSIEF GRATIS EXTRA'S EN WIJNTIPS

Dit boek is dé handleiding voor een onvergetelijke vakantie in Zuidoost-Frankrijk. Met de gratis website, gps-routes en het luisterboek neemt Ruud je mee op een bijzondere reis. Zijn zoon, een van de beste wijnadviseurs van Frankrijk, onthult in dit boek zijn favoriete adressen om wijn te proeven.

Ruud Couwenhoven is altijd op zoek naar verhalen voor zijn boeken, podcasts en de website frankrijkbinnendoor.nl. Zijn eerste boek, *Frankrijk Binnendoor*, ontdekt *het andere Frankrijk*, werd een regelrechte bestseller en is al jaren het bestverkochte reisboek over Frankrijk.